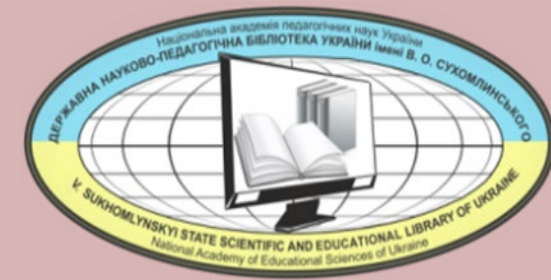

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

#працюємо_для_перемоги

ВІДКРИТА ОСВІТА: СТАН ТА РОЗВИТОК

(ДО ДНЯ ЗНАНЬ)

2026

"Масштабність і темпи перетворень у сучасному світі такі, що суспільство все більшою мірою ґрунтується на знаннях, а відтак освіта у формальному, неформальному та інформальному вимірах стає фактором культурного, соціально-економічного розвитку об'єднаних територіальних громад, націй."

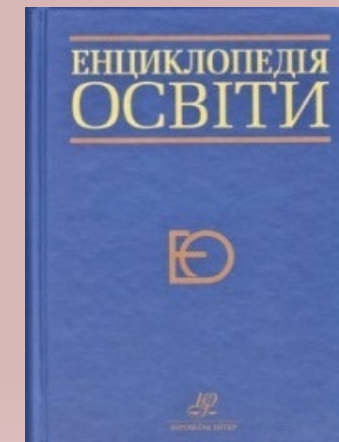
Кремень В. Г.,

Президент НАПН України

Кремень В. Г. Освіта дорослих у вимірах людиноцентризму / В. Г. Кремень // Edukacja Zawodowa i Ustawiczna : Polsko-Ukraiński Rocznik Naukowy=Професійна та неперервна освіта : пол.-укр. наук. щорічник. – 2019. – № 4. – С. 49. – Доступно також: http://www.aps.edu.pl/media/3404612/eziu_4-2019_all.pdf

"Відкрита освіта – гнучка система здобуття освіти, доступна кожному (без аналізу його освітнього цензу і регламентації періодичності і часу вивчення курсу, програми та ін.) з використанням інформаційно-комунікаційних і педагогічних технологій навчання."

Биков В. Ю. Відкрита освіта / В. Ю. Биков, А. В. Яцишин // Енциклопедія освіти / НАПН України : 2-ге вид., допов. та перероб. – Київ : Юрінком Інтер, 2021. – С. 121.

"Відкрита освіта – це складна соціальна система, здатна до швидкого реагування у зв'язку з мінливими соціально-економічними ситуаціями, індивідуальними та груповими освітніми потребами і запитам. Вона базується на світоглядних і методологічних засадах відкритості та безперервності процесу пізнання."

Вікіпедія. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Відкрита_освіта

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДКРИТОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Про освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 5 верес. 2017 р. № 2145-VIII // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2017. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.

Про дошкільну освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 6 черв. 2024 р. № 3788-IX // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2024. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text>.

Про повну загальну середню освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 16 січ. 2020 р. № 463-IX // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2020. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>.

Про позашкільну освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 22 черв. 2000 р. № 1841-III // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2000. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text>.

Про професійну освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 21 серп. 2025 р. № 4574-IX // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2025. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4574-20#Text>.

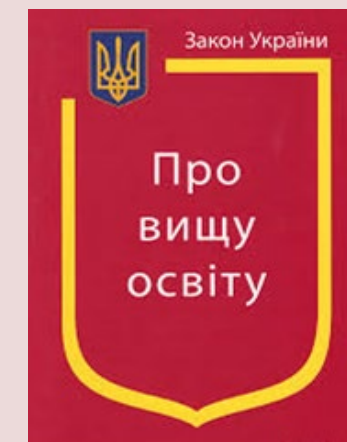
Про фахову передвищу освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 6 черв. 2019 р. № 2745-VIII // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2019. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>.

Про вищу освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 1 лип. 2014 р. № 1556-VII // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2014. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.

Про наукову і науково-технічну діяльність [Електронний ресурс] : Закон України від 26 листоп. 2015 р. № 848-VIII // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2015. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>.

Про Національну програму інформатизації [Електронний ресурс] : Закон України від 1 груд. 2022 р. № 2807-IX // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2022. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#Text>.

Про реалізацію експериментального проекту підготовки слухачів підготовчого відділення “Відкритий шлях до вищої освіти” у закладах вищої освіти [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 10 груд. 2025 р. № 1628 // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2025. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1628-2025-%D0%BF#Text>.

Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року [Електронний ресурс] : розпорядж. Кабінету Міністрів України від 14 груд. 2016 р. № 988-р. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-p>.

Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації [Електронний ресурс] : розпорядж. Кабінету Міністрів України від 3 берез. 2021 р. № 167-р // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2021. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text>.

Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні [Електронний ресурс] : розпорядж. Кабінету Міністрів України від 2 груд. 2020 р. № 1556-р // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2020. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text>.

Про затвердження національного плану щодо відкритої науки [Електронний ресурс] : розпорядж. Кабінету Міністрів України від 8 жовт. 2022 р. № 892-р // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2022. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/892-2022-%D1%80#n11>.

Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки [Електронний ресурс] : розпорядж. Кабінету Міністрів України від 23 лют. 2022 р. № 286-р // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2022. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-%D1%80#Text>.

Про схвалення Стратегії цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках [Електронний ресурс] : розпорядж. Кабінету Міністрів України від 31 груд. 2024 р. № 1351-р // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2024. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1351-2024-%D1%80#Text>.

Про схвалення Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації на 2024–2026 роки [Електронний ресурс] : розпорядж. Кабінету Міністрів України від 7 черв. лют. 2024 р. № 527-р // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2024. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/527-2024-%D1%80#Text>.

Про затвердження операційного плану заходів з реалізації у 2025–2028 роках Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки та внесення змін до Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки [Електронний ресурс] : розпорядж. Кабінету Міністрів України від 3 груд. 2025 р. № 1383-р // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2025. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1383-2025-%D1%80#Text>.

Про затвердження Положення про Національну освітню електронну платформу [Електронний ресурс] : наказ Міністерства освіти і науки України від 22 трав. 2018 р. № 523 // Законодавство України / М-во освіти і науки України. – Київ, 2018. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0702-18#Text>.

Концептуально-референтна Рамка цифрової компетентності педагогічних й науково-педагогічних працівників [Електронний ресурс] : проєкт / М-во цифрової трансформації України, Мін-во освіти і науки України [та ін.]. – Київ : М-во цифрової трансформації України, 2021. – 70 с. – Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1WZI3_3YJgmrNAcw37QK35YqvQFsd_9v6/view.

Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності [Електронний ресурс] : наказ Міністерства освіти і науки України від 10 груд. 2021 р. № 1340 / М-во освіти і науки України. – Київ, 2021. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-programi-pidvishennya-kvalifikaciyi-pedagogichnih-pracivnikov-z-rozvitku-cifrovoyi-kompetentnosti>.

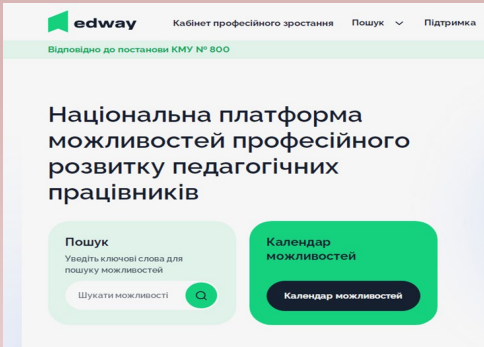
Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти [Електронний ресурс] : наказ Міністерства освіти і науки України від 8 лют. 2022 р № 130. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/%20z0328-22#Text>.

Про затвердження Дорожньої карти інтеграції України до Європейського дослідницького простору на період до 2027 року [Електронний ресурс] : наказ Міністерства освіти і науки України від 31 груд. 2025 р. № 1732. – Режим доступу: https://osvita.ua/doc/files/news/961/96128/final-doroznia-karta-jedp-30122025docx_1.pdf. ●

Дія. Освіта для всіх [Електронний ресурс] : Національна онлайн-платформа для розвитку цифрової грамотності / М-во цифрової трансформації України. – Київ, 2021. – Режим доступу: <https://osvita.diia.gov.ua>.

Національна платформа можливостей професійного розвитку педагогічних працівників [Електронний ресурс] // EdWay / ГО "ЕдКемп Україна". – Харків, 2025. – Режим доступу: <https://edway.ua/uk/>.

Стратегія цифрового розвитку інноваційної діяльності України (WINWIN) до 2030 року [Електронний ресурс] / М-во цифрової трансформації України, М-во освіти і науки України. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://winwin.gov.ua/?fbclid=PAZXh0bgNhZW0CMTEAAaYgK-GEXxcYfb9u57V58691K4Jz3Byieh-ONKTSNr-EJ7UBp4WLIk0iBM0_aem_hfEmwtV1WqJ6qWJpkxloyg.

Цифрова трансформація освіти і науки [Електронний ресурс] : проекти цифрової трансформації / М-во освіти і науки України. – Київ, 2025. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/tag/tsifrova-transformatsiya-osviti-i-nauki?&tag=tsifrova-transformatsiya-osviti-i-nauki>.

Концепція виховання дітей та молоді в цифровому просторі / Нац. акад. пед. наук України. – Київ : Інтерсервіс, 2022. – 51 с. – Доступно також: <https://ipv.org.ua/wp-content/uploads/2021/08/Kontsepsiia-vykhovannia-ditey-ta-molodi-v-tsyfrovomu-prostori.pdf>.

Концепція розвитку відкритої науки в НАПН України на 2024–2030 роки [Електронний ресурс] : постанова Президії НАПН України від 22 серп. 2024 р. № 1-2/10-146 // НАПН України : [офіц сайт]. – Київ, 2024. – Режим доступу: <https://naps.gov.ua/ua/press/announcements/3373/>.

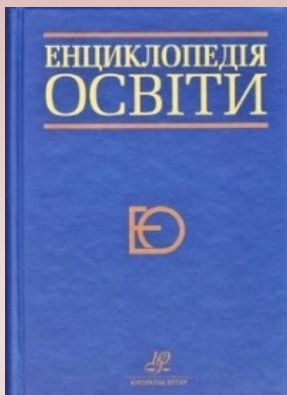
Відкрита освіта // Освіта дорослих : короткий термінологічний словник / авт.-упор.: Л. Б. Лук'янова, О. В. Аніщенко. – Київ ; Ніжин : Лисенко М. М., 2014. – С. 16–17. – Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/7697/1/>.

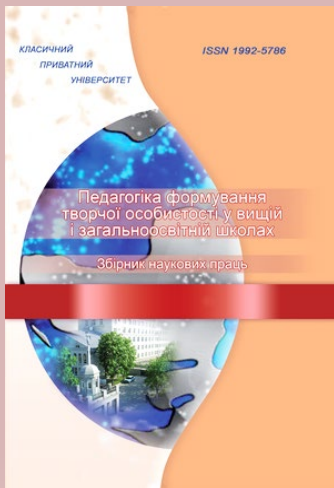
Лук'янова Л. Б. Відкрита освіта / Л. Б. Лук'янова // Освіта дорослих : енциклопед. словн. / упоряд.: Н. Г. Протасова, Ю. О. Молчанова, Т. В. Куренна ; ред. рада : В. Г. Кремень, Л. Б. Лук'янова [та ін.] ; за ред. В. Г. Кременя, Ю. В. Ковбасюка ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАПН України [та ін.]. – Київ : Основа, 2014. – С. 54–55.

Биков В. Ю. Відкрита освіта / В. Ю. Биков, А. В. Яцишин // Енциклопедія освіти / НАПН України : 2-ге вид., допов. та перероб. – Київ : Юрінком Інтер, 2021. – С. 121–122.

Спірін О. М. Відкритий освітній простір / О. М. Спірін // Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України : 2-ге вид., допов. та перероб. – Київ : Юрінком Інтер, 2021. – С. 122–123.

Носкова М. В. Термінологічний словник відкритої освіти / М. В. Носкова ; ред. О. Чернигевич ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів : Львівська політехніка, 2024. – 203 с.

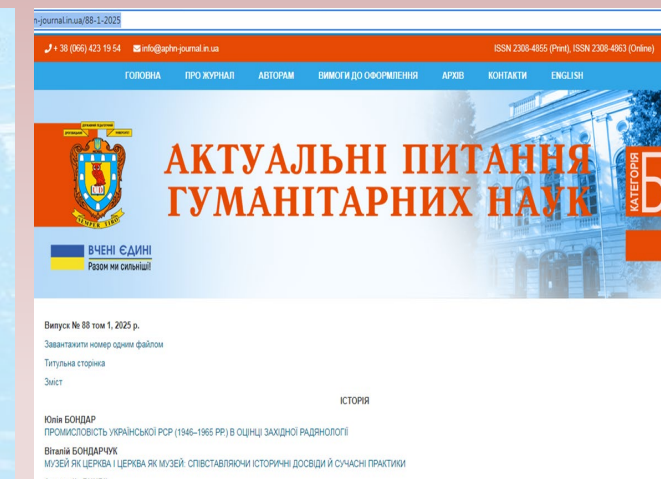

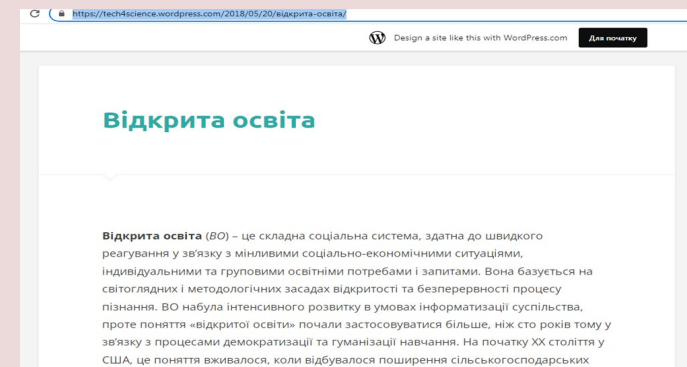
3 ІСТОРІЇ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ВІДКРИТОЇ ОСВІТИ

Губіна О. Ю. Історичні етапи розвитку і становлення відкритої освіти / О. Ю. Губіна // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – 2015. – Вип. 44(97). – С. 9–16. – Доступно також: <https://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2015/44/3.pdf>.

Калашник М. Відкрита освіта: історія, традиції та сучасність / М. Калашник, Г. Хіріна // Актуальні питання гуманітарних наук : наук. зб. / ред.-упоряд.: М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря ; Дрогобицький держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. – Дрогобич : Гельветика, 2025. – Вип. 88, т. 1. – С. 330–342. – Доступно також: <https://aphn-journal.in.ua/88-1-2025>.

Відкрита освіта [Електронний ресурс] // Цифрові технології в наукових дослідженнях : блог. – Режим доступу: <https://tech4science.wordpress.com/2018/05/20/відкрита-освіта/>.

Загальні основи та принципи відкритої освіти

Opening Up Education

The Collective Advancement of Education
through Open Technology,
Open Content,
and Open Knowledge

Edited by Toru Iiyoshi and M. S. Vijay K
Foreword by John Seely Brown
The Carnegie Foundation for the Advanc

Відкрита освіта

Колективний розвиток освіти
через відкриті технології,
відкритий контент
і відкрите знання

За редакцією Тору Іїйосі та М. С. Віджая Кумара
Переклад Дієпи Сліт Брауна
Переклад з англійської Андрія Іщенка та Олександра Насика

The MIT Press
Cambridge, Massachusetts
London, England

Київ
Листопад
2009

Відкрита освіта: колективний розвиток освіти через відкриті технології, відкритий контент і відкрите знання / Р. Баранюк, Р. Басс, Д. Бернстін [та ін.] ; за ред. Тору Іїйосі, М. С. Віджая Кумара ; пер. з англ. А Іщенко, О. Насика. – Київ : Наука, 2009. – 256 с. – Доступно також:

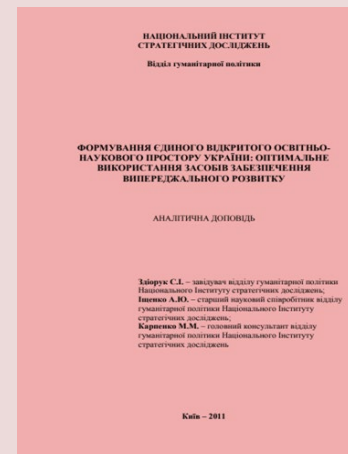
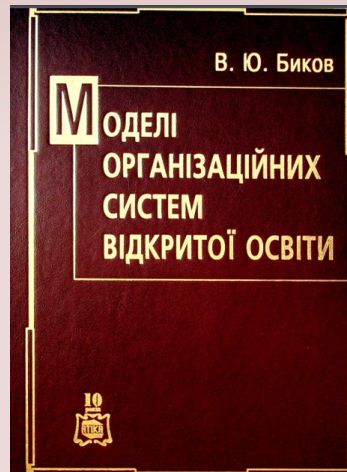
https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI_2009_2/vidkryta_osvita_2009.pdf.

Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти : монографія / В. Ю. Биков. – Київ : Атіка, 2009. – 684 с. – Доступно також:

https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/845/1/Bykov_Models.pdf.

Здіорук С. І. Формування єдиного відкритого освітньо-наукового простору України: оптимальне використання засобів забезпечення випереджального розвитку [Електронний ресурс] : аналітична доповідь / С. І. Здіорук, А. Ю. Іщенко, М. М. Карпенко ; Нац. ін-т стратег. дослідж. – Київ, 2011. – 43 с. – Режим доступу:

https://niss.gov.ua/sites/default/files/2011-10/Science_educational-e2f67.pdf.

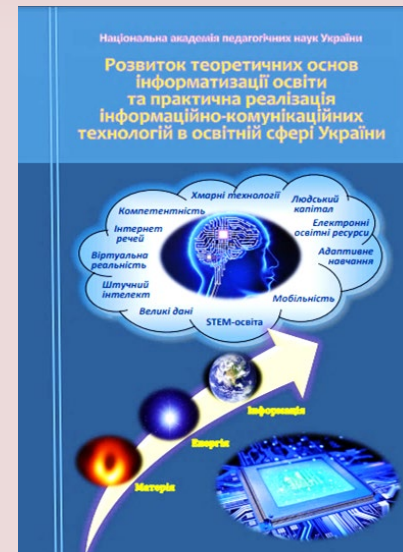
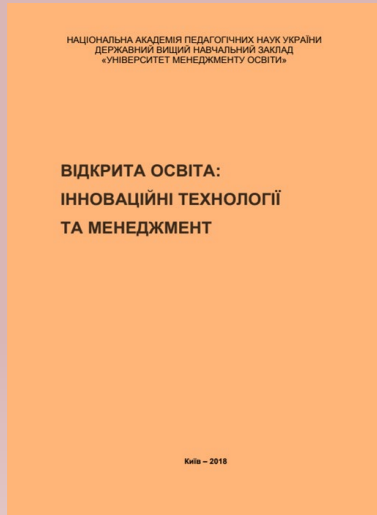

Педагогічні аспекти відкритого дистанційного навчання : монографія / О. О. Андреев, К. Л. Бугайчук, Н. О. Калінінко [та ін.] ; за ред. О. О Андреева, В. М. Кухаренка ; ХНАДУ. – Харків : Міськдрук, 2013. – 212 с. – Доступно також: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/e9ae8218-47cc-4f1b-b074-f90aaa5a7cde/content>.

Відкрита освіта: інноваційні технології та менеджмент : кол. монографія / авт. кол.: Н. Г. Ничкало [та ін.] ; ред. рада: М. О. Кириченко [та ін.] ; редкол.: Л. М. Сергеева [та ін.] ; за наук. ред. М. О. Кириченка, Л. М. Сергеевої ; НАПН України, ДВНЗ "Ун-т менеджменту освіти" НАПН України. – Київ : Ін-т обдарованої дитини, 2018. – 440 с. – Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/717836/>.

Теоретико-методологічні засади інформатизації освіти та практична реалізація інформаційно-комунікаційних технологій в освітній сфері України : монографія / В. Ю. Биков, О. Ю. Буров, А. М. Гуржій [та ін.] ; наук. ред. В. Ю. Биков, С. Г. Литвинова, В. І. Луговий. – Київ : Компринт, 2019. – 214 с. – Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/718652/1/>.

Розвиток теоретичних основ інформатизації освіти та практична реалізація інформаційно-комунікаційних технологій в освітній сфері України / В. Ю. Биков, О. Ю. Буров, А. М. Гуржій [та ін.] / наук. ред. В. Ю. Биков, С. Г. Литвинова, В. І. Луговий. – Житомир : ЖДУ ім. Івана Франка, 2019. – 214 с. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/716848/1/>.

Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні : монографія / О. В. Аніщенко, Н. В. Базелюк, Л. Д. Березівська [та ін.] ; НАПН України ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), О. М. Топузов (заст. голови)] ; за заг. ред. В. Г. Кременя. – Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2021. – 384 с. – (До 30-річчя незалежності України). – Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/726223/1/>.

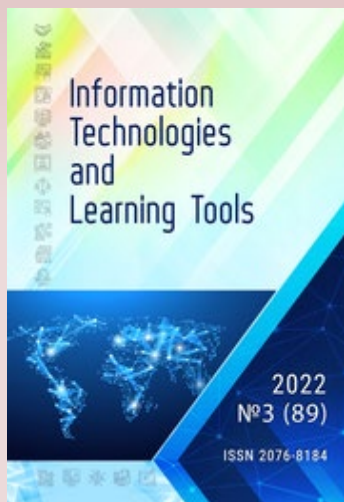

Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні : монографія / НАПН України ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), О. М. Топузов (заст. голови)] ; за заг. ред. В. Г. Кременя. – Київ : Пед. думка, 2026. – 448 с. – (До 35-річчя Незалежності України). – Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/750066>

Цифрова гуманістична педагогіка : посібник / В. Ю. Биков, М. П. Лещенко, Л. Тимчук ; НАПН України. – Київ : Астроя, 2017. – 180 с. – Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/710669/1/>.

Хайруддінов М. А. Теорія та практика відкритого навчання : практикум із загальної педагогіки : навч.-метод. посіб. / М. А. Хайруддінов ; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Київ : Слово, 2019. – 135 с.

Лещенко М. П. Відкрита освіта у категоріальному полі вітчизняних і зарубіжних учених [Електронний ресурс] / М. П. Лещенко, А. В. Яцишин // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2014. – Т. 39, № 1. – С. 1–16. – Режим доступу: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/issue/view/65>.

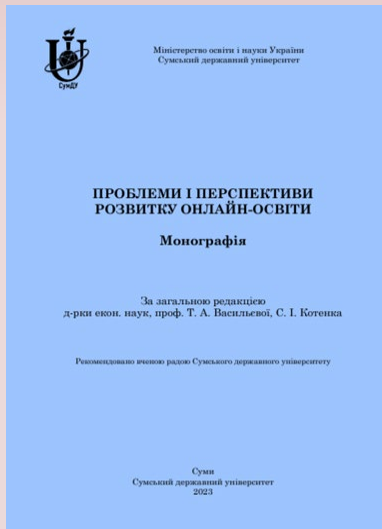
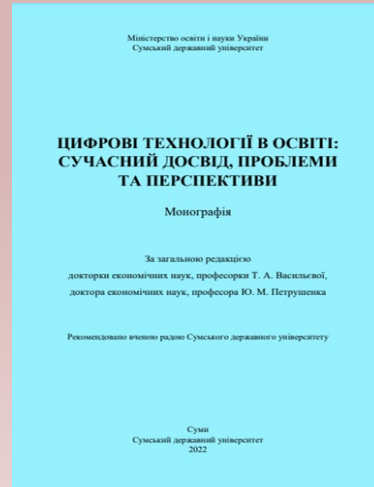
Биков В. Цифрова гуманістична педагогіка відкритої освіти / В. Биков, М. Лещенко // Теорія і практика упр. соц. системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія. – 2016. – № 4. – С. 115–130. – Доступно також: <https://tipus.khpi.edu.ua/issue/view/5376>.

Модернізація освіти в цифровому вимірі : монографія / за наук. ред. Н. В. Морзе, О. П. Буйницької. – Київ : Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2021. – 299 с. – Доступно також: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/38542/1/N_Morze_O_Buinytska_MoPed_Monograph_FITU_NDL_IO.pdf.

Цифрові технології в освіті: сучасний досвід, проблеми та перспективи : монографія / Т. А. Васильєва [та ін.] ; за заг. ред. Т. А. Васильєвої, Ю. М. Петрушенка. – Суми : Сумськ. держ. ун-т, 2022. – 150 с. – Доступно також: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/38542/1/N_Morze_O_Buinytska_MoPed_Monograph_FITU_NDL_IO.pdf.

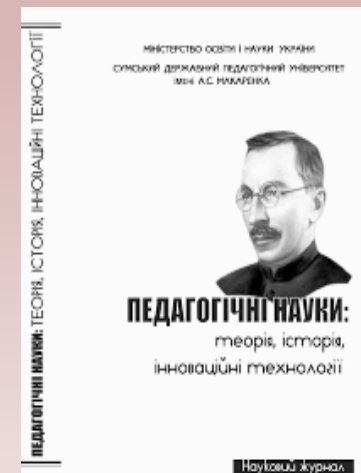

Проблеми і перспективи розвитку онлайн-освіти : монографія / за заг. ред.: Т. А. Васильєвої, С. І. Котенка. – Суми : Сумський держ. ун-т, 2023. – 125 с. – Доступно також: <https://essuir.sumdu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0f5b03ba-2a4f-4f11-83f7-b3342e0598d1/content>.

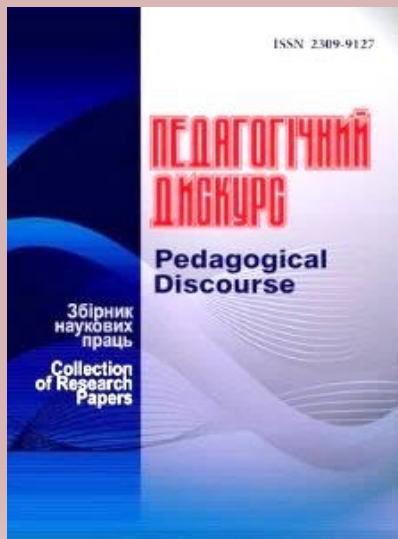

Цифрова трансформація відкритих науково-освітніх середовищ : монографія / Ін-т цифровізації освіти НАПН України ; [кол. авторів ; ред.: О. М. Спирін, О. П. Пінчук]. – Київ, 2024. – 308 с. – Присвячено 25-річчю заснування Інституту цифровізації освіти НАПН України. – Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744025>.

Локшина О. Відкрита освіта в європейському просторі: стратегія розбудови / О. Локшина // Пед. науки: теорія, історія, інновац. технології. – 2018. – № 2. – С. 75–86. – Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/713068/>.

Губіна О. Ю. Концептуальні засади відкритої освіти / О. Ю. Губіна // Наукові записки. Серія: Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кропивницький : ЦДПУ ім. Володимира Винниченка, 2020. – Вип. 190. – С. 90–94. – Доступно також: <https://pednauk.cusu.edu.ua/index.php/pednauk/article/view/652/589>.

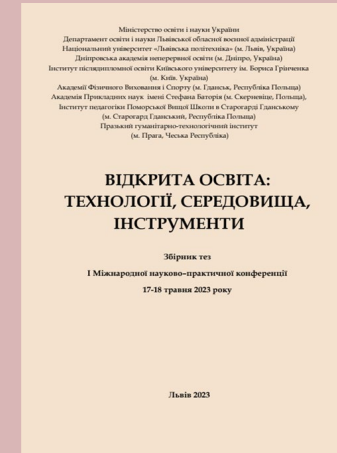
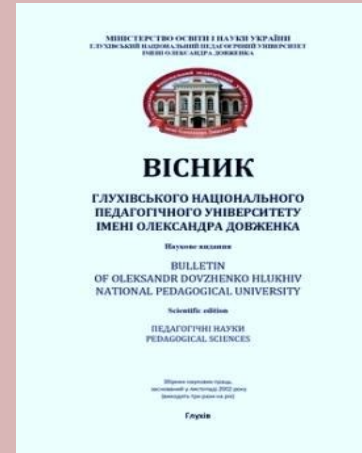
Биков В. Ю. Відкрита освіта в Єдиному інформаційному освітньому просторі / В. Ю. Биков // Педагогічний дискурс=Pedagogical discourse : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки НАПН України, Хмельниц. гуманіт.-пед. акад. – Хмельницький : ХГПА. – 2010. – Вип. 7. – С. 30–35. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/peddysk_2010_7_7.

Шуміліна І. П. Застосування технологій відкритої освіти і дистанційного навчання у зарубіжних країнах та їх роль у процесах модернізації освіти / І. П. Шуміліна // Педагогіка вищої та середньої школи : зб. наук. пр. / Криворіз. держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг : КДПУ, 2011. – Вип. 33. – С. 574–582.

Биков В. Ю. Інноваційний розвиток засобів і технологій систем відкритої освіти / В. Ю. Биков // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців : методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр. / редкол.: І. А. Зязюн (голова) [та ін.]. – Київ ; Вінниця : Планер, 2012. – Вип. 29. – С. 32–40. – Доступно також: <https://vspu.net/sit/index.php/sit/article/view/3904/3306>.

Коржилова О. Ю. Відкрита освіта як глобальна освітня система: стан та розвиток / О. Ю. Коржилова
// Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2014. – № 3. – С. 48–54. – Доступно також:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2014_3_9.

Онопченко О. Відкрите освітнє середовище та його інтеграція у віртуальний простір Інтернету
[Електронний ресурс] / О. Онопченко // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи : зб. наук. пр. – 2015. –
№ 1(14). – С. 94–100. – Режим доступу: https://pi.iod.gov.ua/images/pdf/2015_1/17.pdf.

Губіна О. Ю. Удосконалення якості відкритої освіти завдяки модернізації її змісту / О. Ю. Губіна // Вісник
Глухівського нац. пед. ун-ту ім. Олександра Довженка. Серія: Пед. науки / Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра
Довженка. – Глухів : Глухів. НПУ ім. О. Довженка, 2016. – Вип. 31. – С. 122–129.

Відкрита освіта: технології, середовища, інструменти [Електронний ресурс] : зб. тез І Міжнар. наук.-практ.
конф., м. Львів, 17–18 трав. 2023 р. / за ред. Т. М. Горохівської, О. М. Ієвлева, Ю. М. Козловського [та ін.] ; за заг. ред.
М. В. Носкової ; МОН України, Нац. ун-т "Львівська політехніка" [та ін.]. – Львів, 2023. – 135 с. – Режим доступу:
https://wiki.lpnu.ua/wiki/images/f/f8/Збірник_тез_МНПК_Відкрита_освіта_2023_вип.pdf.

Цифрова освіта : зб. наук. пр. / Л. Базюк [та ін.] ; за ред. І. Цепенди, О. Будник ; Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2021. – 295 с. – Доступно також: <https://ciot.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/144/2021/05/1-Цифрова-освіта-до-Друку-08-04-2021-1-1.pdf>.

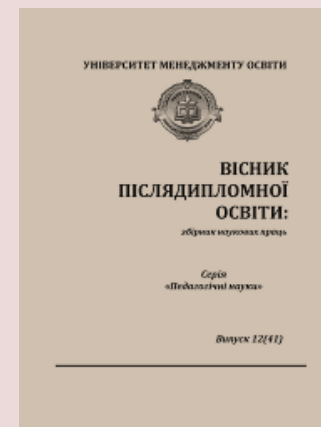

Заверуха О. Я. Готовність до самоосвіти у структурі самореалізації молодшої особистості / О. Я. Заверуха // Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту = Scientific Bulletin of Kherson State University. Серія: Психологічні науки : [зб. наук. пр.]. – 2021. – Вип. 4. – С. 148-154. – Доступно також: <https://pj.journal.kspu.edu/index.php/pj/issue/view/37>.

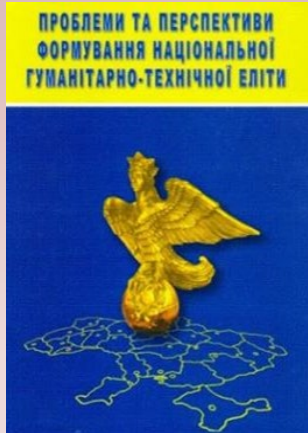
Осадчук В. Розвиток відкритої освіти як феномена ХХІ століття / В. Осадчук // Освіта дорослих : теорія, досвід, перспективи : зб. наук. пр. / ІПООД ім. Івана Зязюна НАПН України. – Київ, 2022. – Вип. 1(21). – С. 58–67. – Доступно також: <https://www.adult-education-journal.com.ua/index.php/aej/issue/view/21/22>.

Осадчук В. В. Тенденції розвитку та вдосконалення відкритої освіти в країнах Європи наприкінці ХХ – початку ХХІ століття / В. Осадчук // Вісник післядиплом. освіти. Серія: Пед. науки : зб. наук. пр. / ДЗВО "Ун-т менеджменту освіти". – Київ, 2022. – Вип. 21. – № 50. – С. 192–205. – Доступно також: <https://ojs.uem.edu.ua/index.php/vpo/article/view/255/570>.

Відкрита освіта: сучасні тренди і нові концепції / Л. Петренко, О. Зеліковська, Н. Білоусова // Вісник післядиплом. освіти. Серія: Пед. науки : зб. наук. пр. / ДЗВО "Ун-т менеджменту освіти". – Київ, 2022. – Вип. 21. – № 50. – С. 206–218. – Доступно також: <https://ojs.uem.edu.ua/index.php/vpo/article/view/256/571>.

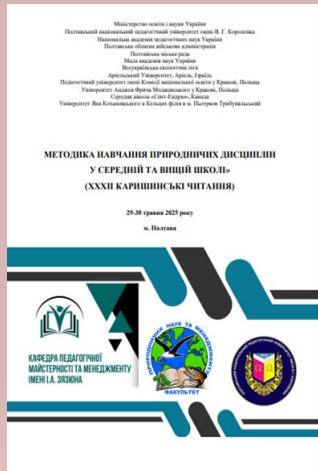
Висоцька О. Є. Відкрита освіта як чинник випереджаючого розвитку суспільства [Електронний ресурс] / О. Є. Висоцька // Запоріж. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти : електрон. зб. наук. пр. – Запоріжжя, 2012. – Вип. 1(7) : Особистість у єдиному освітньому просторі : зб. наук. тез III Міжнар. форуму, м. Запоріжжя, 26–29 квіт. 2012 р. – С. 1–3. – Режим доступу: https://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp7/konf1/Vysocka.pdf.

Биков В. Ю. Цифрова гуманістична педагогіка відкритої освіти / В. Ю. Биков, М. Лещенко // Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти : зб. наук. пр. за матеріалами II Міжнар. наук.-практ. конф. "Ідеї академіка Івана Зязюна у працях його учнів і соратників", м. Харків, 25–26 трав. 2016 р.: у 2 ч. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, НАПН України, НТУ "ХПІ". – Харків : НТУ "ХПІ", 2016. – Вип. 45(49), ч. 1. – С. 16–45.

Розбудова єдиного інформаційного простору української освіти – вимога часу : зб. матеріалів Всеукр. наук.- практ. WEB-форуму, Київ–Харків, 22–23 берез. 2018 р. / за заг. ред. М. Л. Ростоки, І. М. Савченко, Т. С. Бондаренко ; МОН України, НАПН України, НЦ "МАН України" [та ін.]. – Кропивницький : Льотна академія НАУ, 2018. – 184 с. – Доступно також: https://compmath.uepa.karazin.ua/wp-content/uploads/2018/05/ZbirnykForum_2018.pdf.

Калашник М. П. Інновації у сучасній освіті: відкрита освіта в добу інформаційних технологій [Електронний ресурс] / М. П. Калашник, Г. О. Хіріна // Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. "Каришинські читання", м. Полтава, 29–30 трав. 2025 р. / за заг. ред. М. В. Гриньової ; ПНПУ ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2025. – С. 33–35. – Режим доступу: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/20185>.

Гармонізація системи освіти України з європейським освітнім простором: досягнення, виклики та перспективи [Електронний ресурс] : зб. тез доп. VII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 30 жовт. 2025 р. – Київ : ДНУ "Інститут освітньої аналітики", 2025. – 622 с. – Режим доступу: https://iea.gov.ua/wp-content/uploads/2025/12/thesis_ssi-iea_vii_2025.pdf.

Листопад О. А. Ціннісні орієнтири освітніх трендів Європейського Союзу та можливості їхнього впровадження в Україні [Електронний ресурс] / О. А. Листопад, Н. Л. Листопад // Культура, наука, освіта: смисложиттєві цінності в сучасних умовах : матеріали VII Міжнар. міжгалузевої наук.-практ. онлайн-конф., м. Київ, 25–31 берез. 2026 р. / упоряд.: Л. І. Ткаченко, В. М. Шульга. – Київ : Ін-т обдар. дитини НАПН України, 2026. – С. 898–908. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/748912/1/vii-mizhnarodna-mizhgaluzeva-naukovo-praktichna-onlayn-konferenciya_publications.pdf.

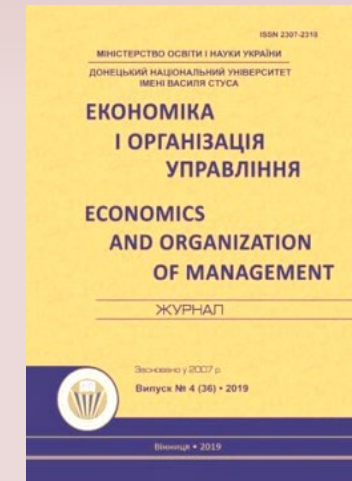
Козлова Л. Б. Головні аспекти відкритої освіти як чинника розвитку української освіти [Електронний ресурс] / Л. Б. Козлова // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – 2019. – № 65, т. 1. – С. 45–48. – Режим доступу: http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2019/65/part_1/11.pdf.

Губіна О. Ю Становлення відкритої освіти в умовах сучасних політичних і соціокультурних особливостей розвитку країни / О. Ю. Губіна // Інновац. педагогіка. – 2019. – Вип. 17, т. 2. – С. 19–22. – Доступно також: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2019/17/part_2/5.pdf.

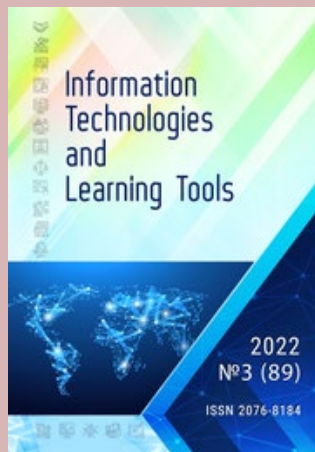

Ахновська І. О. Відкрита та неформальна освіта: компаративний аналіз / І. О. Ахновська // Економіка і організація управління. – 2019. – № 4 (36). – С. 66–76. – Доступно також: <https://jeou.donnu.edu.ua/issue/view/259>.

Савінова Н. Стратегія неформальної та інформальної освіти: як ефективно самовдосконалюватися [Електронний ресурс] / Н. Савінова // Вихователь-методист дошк. закл. – 2019. – № 9. – С. 21–26. – Режим доступу: <https://emetodyst.expertus.com.ua/758291>.

Богачков Ю. Моделі змішаного навчання у контексті змішаних процесів [Електронний ресурс] / Ю. Богачков, П. Ухань // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2025. – Т. 107. – № 3. – С. 239–260. – Режим доступу: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/issue/view/136>.

Масові відкриті онлайн-курси в освіті: бібліометричне дослідження глобальних тенденцій [Електронний ресурс] / Мохіт Кумар, Правін Кумар Агравал, Супрія Агравал, Вібха Кушваха // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2026. – Т. 109. – № 5. – С. 16–35. – Режим доступу: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/issue/view/138>.

Аніщенко О. В. Андрагогічні засади професійного розвитку науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти в умовах неформальної та інформальної освіти [Електронний ресурс] : за результатами наук. доп. на засіданні Президії НАПН України, 19 лют. 2026 р. / О. В. Аніщенко // Вісник НАПН України. – 2026. – Т. 8. – № 1. – С. 1–10. – Режим доступу: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/644/724>.

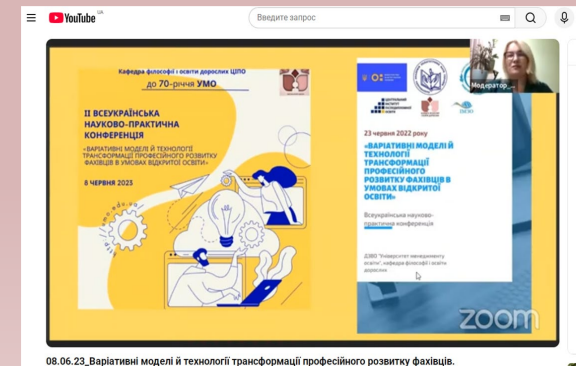
Лучанінова О. П. Всеукраїнський круглий стіл "Інформаційне забезпечення психологічної науки в контексті розбудови відкритого освітнього простору" як поєднання наукового, практичного та громадського досвіду / О. П. Лучанінова, О. В. Углова, Г. В. Міськов // Вісник НАПН України. – 2026. – Т. 8, № 1. – С. 1–8. – Режим доступу: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/645/725>.

Концептуалізація науково-аналітичного супроводу єдиного інформаційного простору відкритої освіти: актуальні аспекти : за результатами наук.-практ. онлайн-конф. "Актуалізація науково-аналітичного супроводу єдиного інформаційного простору відкритої освіти" [Електронний ресурс] / С. С. Рашидова, Г. С. Черевичний, Є. С. Чуріков [та ін.] // Вісник НАПН України. – 2026. – Т. 8, № 1. – С. 1–7. – Режим доступу: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/646/726>.

Варіативні моделі й технології трансформації професійного розвитку фахівців в умовах відкритої освіти [Електронний ресурс] : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 23 черв. 2022 р. / редкол.: Л. П. Пуховська, О. В. Просіна [та ін.] ; ДЗВО "Ун-т менеджменту освіти" НАПН України. – Київ : ДЗВО "Ун-т менеджменту освіти", 2022. – 461 с. – Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/732214/1/>.

Варіативні моделі й технології трансформації професійного розвитку фахівців в умовах відкритої освіти [Електронний ресурс] : зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 8 черв. 2023 р. : до 70-річчя ДЗВО "УМО" НАПН України / ДЗВО "Університет менеджменту освіти" НАПН України. – Режим доступу: <https://youtube.com/live/cwPohxSky38?feature=share>.

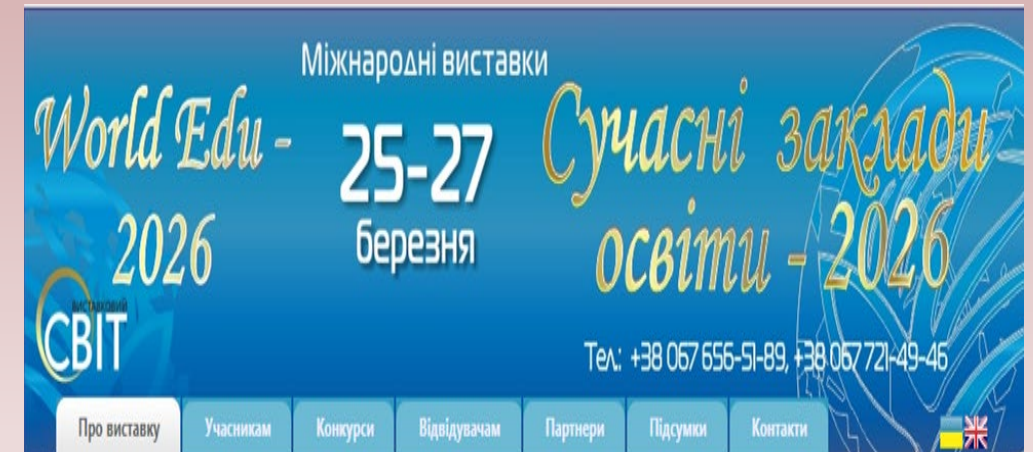

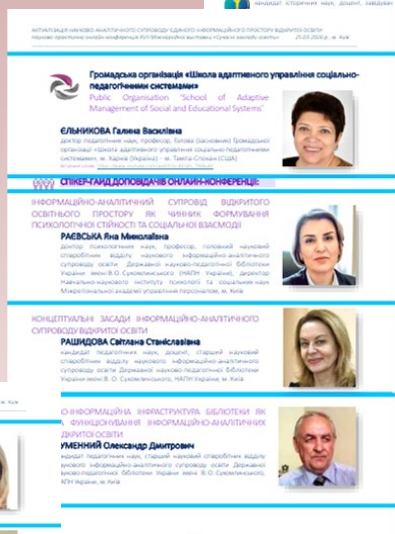
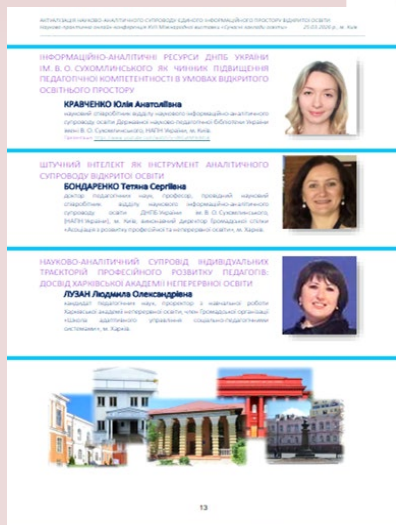
Варіативні моделі й технології трансформації професійного розвитку фахівців в умовах відкритої освіти [Електронний ресурс] : зб. матеріалів III Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 20 черв. 2024 р. / ДЗВО "Університет менеджменту освіти" НАПН України. – Режим доступу: <https://sites.google.com/view/fod-2022/iii-конференція-2024>.

Варіативні моделі й технології трансформації професійного розвитку фахівців в умовах відкритої освіти [Електронний ресурс] : зб. матеріалів IV Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 26 черв. 2025 р. / ДЗВО "Університет менеджменту освіти" НАПН України. – Режим доступу: <https://sites.google.com/view/fod-2022>.

Годецька Т. Актуалізація науково-аналітичного супроводу єдиного інформаційного простору відкритої освіти у роботі XVII Міжнародної виставки "Сучасні заклади освіти" [Електронний ресурс] / Т. Годецька // ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ, 2026. – Режим доступу: <https://dnpb.gov.ua/ua/?events=45574>.

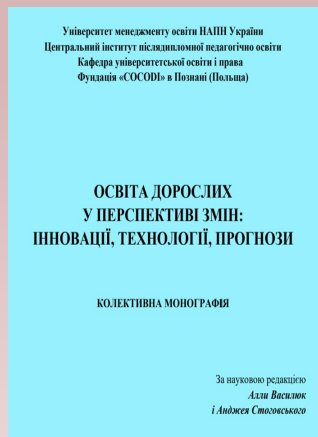

Актуалізація науково-аналітичного супроводу єдиного інформаційного простору відкритої освіти : зб. матеріалів (наук. праць, тез доповідей) наук.-практ. онлайн-конф. XVII Міжнар. виставки "Сучасні заклади освіти" / упоряд.: М. Л. Ростока, Я. М. Раєвська, С. С. Рашидова, Ю. А. Кравченко ; за заг. ред. М. Л. Ростокі, Я. М. Раєвської ; НАПН України, ДНПБ України, ННІ психології та соц. наук МАУП. – Вінниця : ТВОРИ, 2026. – 250 с. – Доступно також: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2026/07/Zb_SAS_2026.pdf.

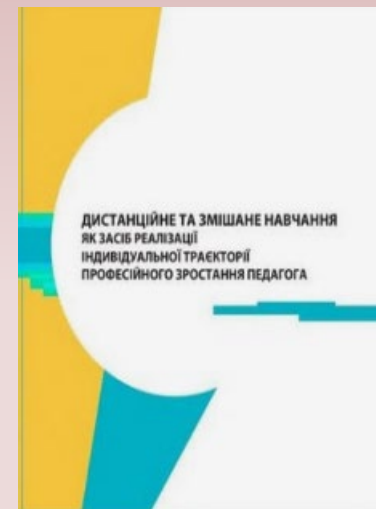
Відкрита освіта дорослих

Прийма С. М. Системи відкритої освіти дорослих: теоретико-методологічні засади проектування і функціонування : монографія / С. М. Прийма. – Мелітополь : МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 323 с.

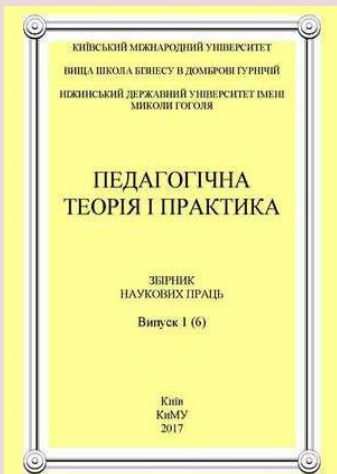

Освіта дорослих у перспективі змін: інновації, технології, прогнози : монографія / за ред. А. Василюк, А. Стоговського. – Ніжин : Лисенко М. М., 2017. – 248 с. – Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/718885/1/>.

Дистанційне та змішане навчання як засіб реалізації індивідуальної траєкторії професійного зростання педагога : монографія / за наук. ред. І. П. Воротникової. – Київ : Ун-т ім. Б. Грінченка, 2022. – 256 с. – Доступно також: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/41018/1/I_Vorotnykova_Monograph_2022_IPO.pdf.

Шинкаренко Л. І. Відкрита освіта – важливий напрям розвитку освіти дорослих / Л. І. Шинкаренко // Педагогічна теорія і практика : зб. наук. пр. / Київ. міжнар. ун-т, Вища шк. бізнесу в Домброві Гурнічій, Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Київ : КиМУ, 2017. – Вип. 1(6). – С. 521–538.

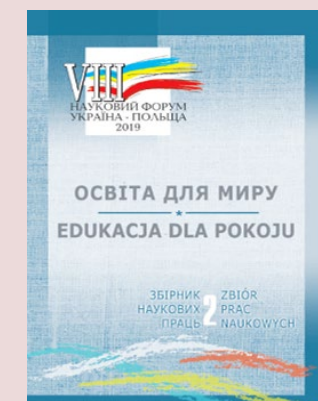
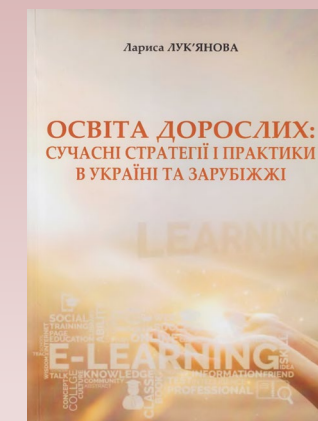
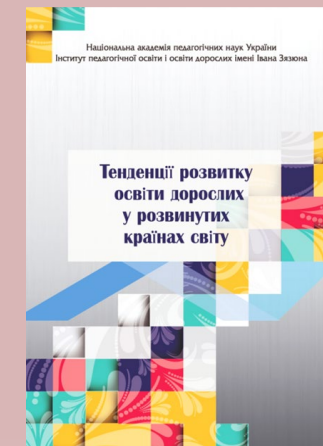
Тенденції розвитку освіти дорослих у розвинених країнах світу : монографія / Н. М. Авшенюк, О. І. Огієнко, Н. О. Постригач [та ін.] ; ІПООД ім. Івана Зязюна НАПН України. – Кропивницький : Імекс ЛТД, 2020. – 645 с. – Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/729728/1/>.

Лук'янова Л. Б. Освіта дорослих: стратегії розвитку та сучасні практики у вітчизняному й зарубіжному освітньому просторі : монографія / Л. Б. Лук'янова. – 2-ге вид., розширене і допов. – Київ : ТОВ Юрка Любченка, 2020. – 340 с. – Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/736567/1/>.

Навчання дорослих в умовах формальної і неформальної освіти: теорія і практика : монографія / М. П. Вовк, Л. Ю. Султанова, Н. О. Філіпчук [та ін.]. – Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020. – 502 с. – Доступно також: <https://ipood.com.ua/e-library/tehnologi-navchannya-doroslih-v-umovah-formalno-i-neformalno-osviti/navchannya-doroslih-v-umovah-formalno-i-neformalno-osviti-teoriya-i-praktika/>.

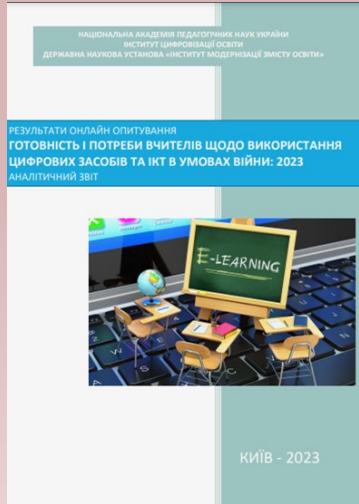
Лук'янова Л. Неформальна освіта різних категорій дорослого населення: теоретичні аспекти, методичні засади / Л. Лук'янова, Л. Ващенко // Освіта для миру=Edukacja dla rokoju : зб. наук. пр. : у 2 т. / редкол.: В. Г. Кремень (голова) ; Ф. Шльосек (заст. голови) ; Л. Б. Лук'янова [та ін.]. – Київ : ТОВ Юрка Любченка, 2019. – Т. 2. – С. 400–417. – Доступно також: https://ipood.com.ua/data/UAPLForum2019/volume_2_2019.pdf.

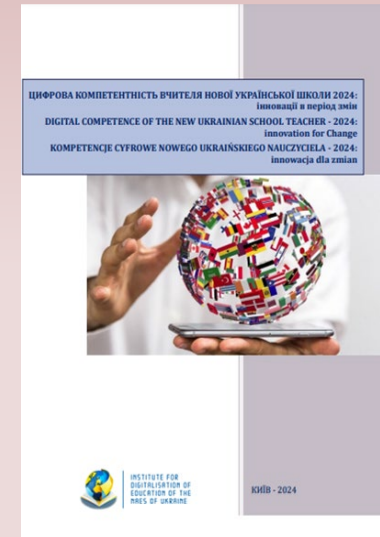
Носкова М. В. Дистанційне навчання у професійному розвитку вчителів закладів загальної середньої освіти : монографія / М. В. Носкова ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів : Львів. політехніка, 2023. – 348 с.

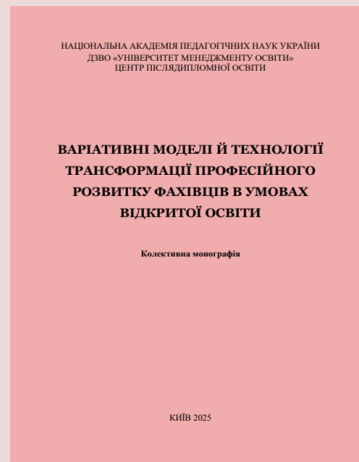
Результати онлайн-опитування "Готовність і потреби вчителів щодо використання цифрових засобів та ІКТ в умовах війни: 2023" : аналіт. звіт / О. Овчарук, І. Іванюк, О. Гриценчук [та ін.] ; за заг. ред. О. Овчарук. – Київ : ІЦО НАПН України. 2023. – 81 с. – Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/736435/>.

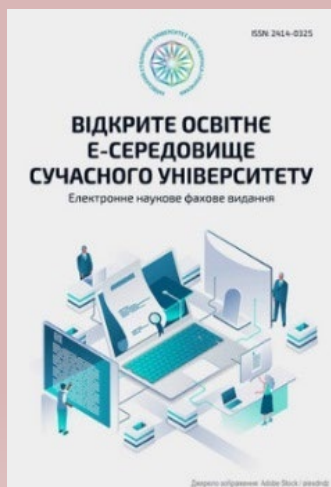

Цифрова компетентність вчителя нової української школи: 2024: інновації в умовах змін : монографія / за заг. ред. О. В. Овчарук. – Київ : ІЦО НАПН України, 2024. – 268 с. – Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741602/>.

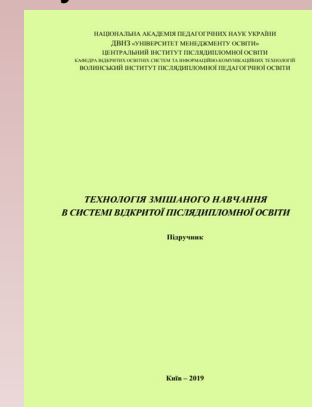
Варіативні моделі й технології трансформації професійного розвитку фахівців в умовах відкритої освіти : кол. монографія / редкол.: Н. П. Муранова, Т. М. Сорочан, Л. А. Карташова ; за заг. ред. Н. П. Муранової ; ДЗВО "Університет менеджменту освіти" НАПН України. – Київ, 2025. – 452 с. – Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/748560/2/>.

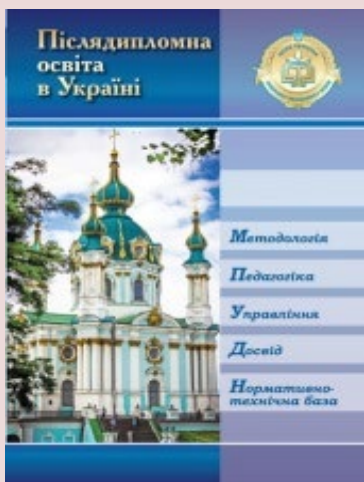
Фрицюк В. Неперервний професійний розвиток педагога: зарубіжний досвід / В. Фрицюк, О. Швець // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми = Modern informational technologies and innovative methods in professional training: methodology, theory, experience, problems : зб. наук. пр. / ІПООД ім. Івана Зязюна НАПН України, Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. – Київ : Друк плюс, 2025. – № 75. – С. 150–161. – Доступно також: <https://vspu.net/sit/index.php/sit/article/view/5727/5127>.

Технологія змішаного навчання в системі відкритої післядипломної освіти : підручник / редкол.: С. П. Касьян, Л. Л. Ляхоцька, Л. В. Бондаренко ; за заг. ред. В. В. Олійника ; ДВНЗ "Ун-т менеджменту освіти" НАПН України. – Київ : [Б. в.], 2019. – 196 с. – Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/721302/1/>.

Олійник В. Відкрита післядипломна педагогічна освіта: стан та перспективи розвитку / В. Олійник // Післядиплом. освіта в Україні. – 2017. – № 1. – С. 3–11. – Доступно також: http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/pislya_dyplom_osvina/1_2017/%D0%9E%D0%9B%D0%98%D0%99%D0%9D%D0%98%D0%9A.pdf.

Ляхоцька Л. Теоретичні основи проектування сучасних технологій навчання в системі відкритої післядипломної педагогічної освіти / Л. Ляхоцька, Л. Кондратова, Л. Калачова // Післядиплом. освіта в Україні. – 2015. – № 2. – С. 62–68.

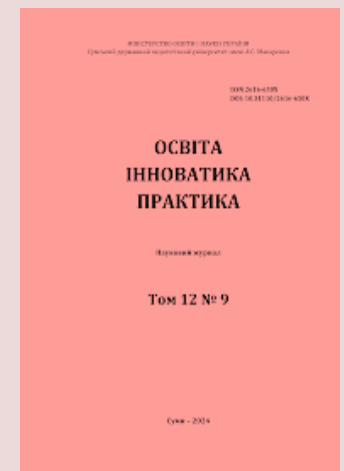
Клокар Н. І. Контент-маркетинг у підвищенні кваліфікації педагогів в умовах відкритої освіти / Н. І. Клокар, О. О. Клокар, К. С. Шапошников // Інновац. педагогіка. – 2023. – Вип. 55, т. 1. – С. 207–214. – Доступно також: https://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2023/55/part_1/40.pdf.

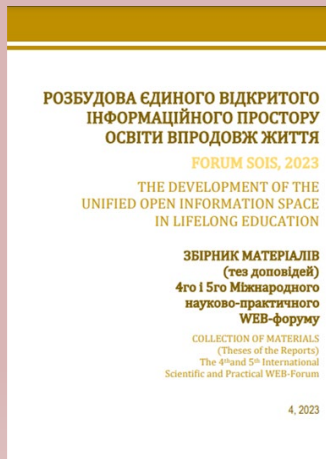
Корнієнко М. М. Іншомовна підготовка магістрів-філологів у сучасній системі відкритої освіти в Україні / М. М. Корнієнко, Т. М. Степанова // Інновац. педагогіка. – 2024. – Вип. 78, т. 1. – С. 23–26. – Доступно також: https://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2024/78/part_1/6.pdf.

Башкір О. І. Інноваційні технології організації формальної і неформальної освіти дорослих: зб. наук. пр. / О. І. Башкір // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи / ІПООД ім. Івана Зязюна НАПН України. – Київ, 2024. – Вип. 1(25). – С. 9–18. – Доступно також: <https://www.adult-education-journal.com.ua/index.php/aej/article/view/275/241>.

Куриш Н. Безперервний професійний розвиток педагога нової української школи: теоретичні аспекти та інноваційні практики / Н. Куриш // Освіта. Інноватика. Практика. – 2025. – Т. 13. – № 1. – С. 29–39. – Доступно також: <https://oip-journal.org/index.php/oip/article/view/450/335>.

Розбудова єдиного відкритого інформаційного простору освіти впродовж життя (Forum-SOIS, 2023) [Електронний ресурс] : зб. матеріалів (тез доповідей) 4-го і 5-го Міжнар. наук.-практ. WEB-форуму (Київ–Харків, 23–26 трав. 2023 р. / за заг. ред. М. Л. Ростоки, Т. С. Бондаренко ; упоряд. М. Л. Ростока ; МОН України, УІПА, НАПН України, ДНПБ України. – Вінниця : Твори, 2023. – Вип. 4. – 198 с. – Режим доступу: <https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2023/10/ZbForumSOIS-2023.pdf>.

Концептуальні засади розвитку освіти дорослих: світовий досвід, українські реалії і перспективи : зб. наук. ст. / наук. ред.: В. Г. Кремень, Н. Г. Ничкало ; уклад.: О. В. Аніщенко, Л. Б. Лук'янова ; Ін-т пед. освіти і освіти дорослих ім. Івана Зязюна НАПН України, Ін-т проф.-техн. освіти НАПН України, Т-во "Знання" України. – Київ : Знання України, 2018. – 616 с. – Доступно також: <https://eprints.zu.edu.ua/27789/1/>.

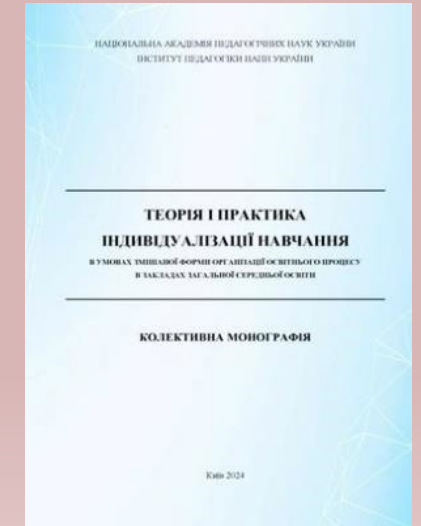

Савош В. О. Моделювання як засіб тематичного поєднання в системі неперервної освіти формальної, інформальної та неформальної освіти / В. О. Савош // Вісник Глухів. нац. пед. ун-ту ім. Олександра Довженка. Серія: Пед. науки : зб. наук. пр. / Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра Довженка. – Глухів : Глухівський НПУ ім. О. Довженка, 2018. – Вип. 1 (36). – С. 123–131.

Відкрита освіта в середній школі

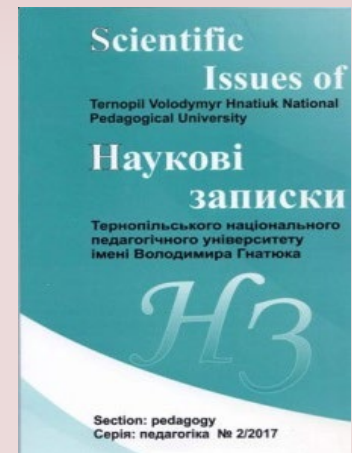
Теорія і практика індивідуалізації навчання в умовах змішаної форми організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти [Електронний ресурс] : кол. монографія / [авт. кол.: О. М. Топузов, О. В. Малихін, Н. О. Арістова [та ін.] ; за наук. ред. О. В. Малихіна. – Київ : Освіта, 2024. – 1099 с. – Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743967/1/>.

Білоус С. Ю. Розбудова педагогічної системи "Школа – Мала академія наук" як реалізація моделі відкритої освіти / С. Ю. Білоус // Збірник наукових праць Бердянського держ. пед. ун-ту / Бердян. держ. пед. ун-т. – Бердянськ : БДПУ, 2011. – № 4. – С. 20–28.

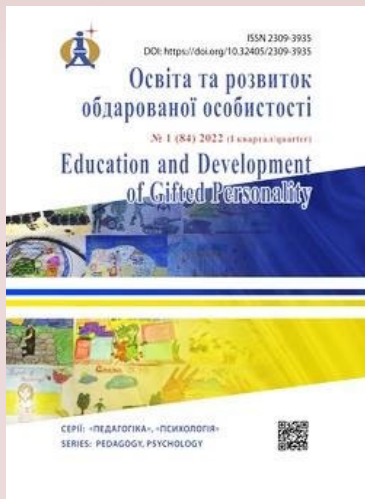
Терещук Г. Індивідуалізація навчання в контексті ідей Концепції нової української школи / Г. Терещук // Наукові записки Тернопільського нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка=Scientific Issues of Ternopil Volodymyr Hnatiuk Pedagogical University. Section: pedagogy / Терноп. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль : [Б. в.], 2017. – № 2. – С. 6–16. – Доступно також: <http://nzp.tnpu.edu.ua/issue/view/6615>.

Петухова Л. Є. Відкрите навчання як альтернатива класно-урочній системі Я. Коменського / Л. Є. Петухова, Н. А. Воропай // Педагогічний альманах : зб. наук. пр. / Херсон. акад. неперерв. освіти Херсон. обл. ради, комунал. вищ. навч. закл. – Херсон : Херсон. акад. неперерв. освіти, 2017. – Вип. 34. – С. 260–266. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/0B3AWUScdBCMFTEVvVXFhQ0ZWXRXM/view?resourcekey=0-asPPaqNfV3NSifOtH5n4uA>.

Паращенко Л. Відкрита освіта: будуємо школи без кордонів / Л. Паращенко // Освіта і управління. – 2012. – Т. 15, № 2/3. – С. 7–13.

Яцишин А. В. Мережні технології відкритої освіти як важлива складова інформатизації загальноосвітніх навчальних закладів / А. В. Яцишин // Освіта та розвиток обдар. особистості. – 2016. – № 1. – С. 22–27. – Доступно також: <https://otr.iod.gov.ua/images/pdf/2016/1/06.pdf>.

Відкрита освіта у вищій школі

Вдовичин Т. Я. Використання мережних технологій відкритих систем у навчанні майбутніх бакалаврів інформатики : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.10 / Вдовичин Тетяна Ярославівна ; [наук. керівник Яцишин А. В.] ; Ін-т інформ. технологій і засобів навчання НАПН України. – Київ, 2016. – 22 с. – Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/705326/1/>.

Губіна О. Ю. Організаційно-педагогічні засади відкритої освіти в університетах Великої Британії : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Губіна Оксана Юріївна ; [наук. керівник Кондратюк С. М.] ; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми, 2018. – 20 с.

Павлик Н. П. Теорія і практика організації неформальної освіти майбутніх соціальних педагогів : монографія / Н. П. Павлик. – Житомир : ЖДУ ім. Івана Франка, 2018. – 350 с. – Доступно також: <https://eprints.zu.edu.ua/29815/1/>.

Петренко Л. Теоретичні і методичні засади підготовки майбутнього викладача закладу вищої педагогічної освіти до професійної діяльності в умовах цифровізації суспільства : монографія / Л. Петренко, О. Кучерявий, О. Лавріненко. – Київ : ТОВ Юрка Любченка, 2024. – 246 с. – Доступно також: https://ipood.com.ua/data/NDR/2022_2024_TPD/2024_collMonograph_Petrenko.pdf.

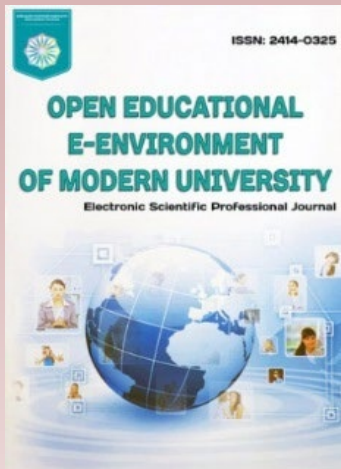

Губіна О. Цифровізація та відкрита освіта в контексті реформи вищої освіти: європейський політичний підхід / О. Губіна // Наукові записки. Серія: Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кропивницький : ЦДПУ ім. Володимира Винниченка, 2025. – Вип. 219. – С. 123–127. – Доступно також: <https://pednauk.cusu.edu.ua/index.php/pednauk/article/view/2242/2250>.

Формування професійної компетентності студентів у процесі змішаного навчання у закладах вищої освіти / І. Нілабович, Н. Пітра, А. Тищук // Актуальні питання гуманітарних наук : наук. зб. / ред.-упоряд.: М. Пантук, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря ; Дрогобицький держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. – Дрогобич : Гельветика, 2025. – Вип. 90, т. 2. – С. 276–283. – Доступно також: https://www.apfn-journal.in.ua/archive/90_2025/part_2/42.pdf.

Бурлаєнко О.-Я. А. Розвиток відкритої освіти у закладах вищої освіти як наукова проблема в зарубіжних і вітчизняних дослідженнях / О.-Я. А. Бурлаєнко, І. І. Драч // Вісник післядиплом. освіти. Серія: Пед. науки : зб. наук. пр. / ДЗВО "Ун-т менеджменту освіти". – Київ, 2025. – Вип. 33, № 62. – С. 92–111. – Доступно також: <https://ojs.uem.edu.ua/index.php/vpop/article/view/847/1852>.

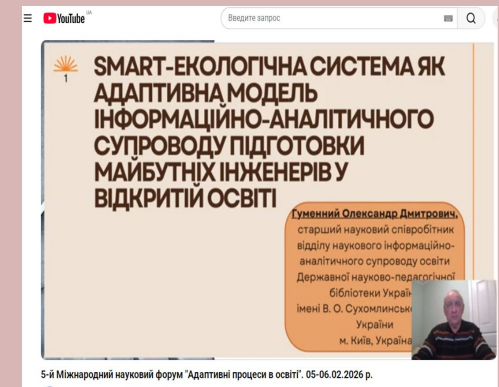
Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету = Open educational e-environment of modern University [Електронний ресурс] : електрон. наук. фахове вид. / Київ. столич. ун-т ім. Бориса Грінченка. – Київ, 2026. – Режим доступу: <https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu>.

Биков В. Ю. Проєктування і використання відкритого хмаро орієнтованого освітньо-наукового середовища закладу вищої освіти [Електронний ресурс] / В. Ю. Биков, С. М Вернигора, А. М. Гуржій [та ін.] // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2019. – Т. 74, № 6. – С. 1–19. – Режим доступу: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/issue/view/103>.

Стойка О. Інтеграційні процеси цифрової трансформації в професійній підготовці вчителів: штучний інтелект, гібридне навчання та мікрокредити як інноваційні чинники розвитку освіти / О. Стойка // Актуальні питання гуманітарних наук : наук. зб. / ред.-упоряд.: М. Пантук, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря ; Дрогобицький держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. – Дрогобич : Гельветика, 2025. – Вип. 92, т. 2. – С. 323–330. – Доступно також: https://www.aphn-journal.in.ua/archive/92_2025/part_2/47.pdf.

Гуменний О. Д. Smart-екологічна система як адаптивна модель інформаційно-аналітичного супроводу підготовки майбутніх інженерів у відкритій освіті [Електронний ресурс] / О. Д. Гуменний // V Міжнар. наук. форум "Адаптивні процеси в освіті" – 2026, м. Київ ; Харків – Україна, Spokane, Тампа – USA, 5–6 лют. 2026 р. / Громад. орг. "Школа адапт. упр. соц.-пед. системами" ..., ДВНЗ "Ун-т менедж. осв. НАПН України ..., ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=VBQli7S0O1g&feature=youtu.be>.

Відкрита освіта та дистанційне навчання : навч.-метод. комплекс навч. модулю / В. В. Олійник [та ін.] ; за ред. В. В. Олійника ; АПН України, Центр. ін-т післядиплом. пед. освіти АПН України. – Київ : Міленіум, 2005. – 17 с.

Методика підготовки і проведення занять з навчального модуля "Відкрита освіта та дистанційне навчання" : метод. посіб. / ред.: А. В. Майоров, Н. І. Литвиненко ; НАПН України, Ун-т менедж. освіти. – Київ : [Б. в.], 2010. – 279 с.

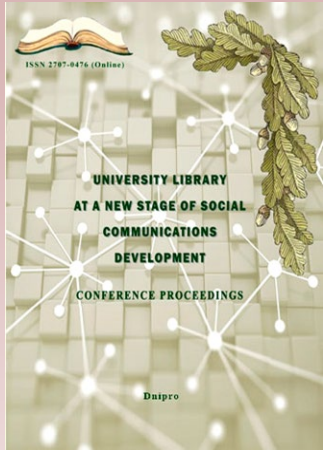
Олійник В. В. Відкрита післядипломна педагогічна освіта і дистанційне навчання в запитаннях і відповідях : наук.-метод. посіб. / В. В. Олійник ; НАПН України, Ун-т менедж. освіти. – Київ : А.С.К., 2013. – 312 с. – Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/7059/1/>.

Науково-методичні основи модернізації освітньої діяльності у вищих навчальних закладах післядипломної педагогічної освіти : навч. посіб. / В. В. Олійник, В. О. Гравіт, Л. Л. Ляхоцька [та ін.] ; НАПН України, Ун-т менедж. освіти. – Київ : [Б. в.], 2014. – 177 с. – Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/709807/1/>.

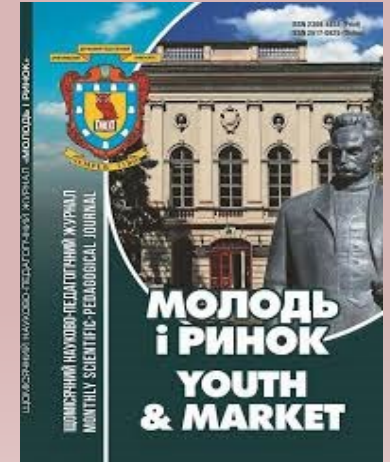

Відкрита освіта поза межами освітніх закладів

Педагогічна технологія організації змішаного навчання у закладах позашкільної освіти / О. Шевченко, В. Каричковський, К. Беляєва // Молодь і ринок. – 2025. – № 9(241). – С. 53–58. – Доступно також: <https://mir.dspu.edu.ua/article/view/338094/330767>.

Open Education and Open Science is a Key Agenda for University Libraries = Відкрита освіта та відкрита наука – важлива адженда бібліотек закладів вищої освіти [Електронний ресурс] / V. S. Bilous, S. M. Buchatska, O. S. Matiienko [and others] // University Library at a New Stage of Social Communications Development : conference proceedings / Ukrainian State University of Science and Technologies. – Dnipro, 2025. – № 10. – Р. 192–202. – Режим доступу: <https://unilibnsd.ust.edu.ua/article/view/345135>.

Миськевич Т. Бібліотеки в системі безперервної освіти: реалізація завдань інформаційної соціалізації через неформальну освіту / Т. Миськевич // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2017. – Вип. 48 : Бібліотечні стандарти і розвиток інформаційної діяльності. – С. 727–740. – Доступно також: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=1=&S21STR=%D0%9670113%2F2017%2F48.

Беззуб І. Інституційний репозиторій закладу вищої освіти як інструмент відкритої освіти / І. Беззуб // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського : зб. наук. ст. / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 53 : Соціокомунікаційні аспекти бібліотечної діяльності в умовах розвитку стратегічних комунікацій. – С. 156–171. – Доступно також: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=%D0%9670113%2F2019%2F53.

Каменєва Т. Сучасна бібліотека як центр неформальної освіти / Т. Каменєва // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського : зб. наук. ст. / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2020. – Вип. 58 : Бібліотеки в системі стратегічних комунікацій: міжнародний аспект. – С. 479–489. – Доступно також: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=%D0%9670113%2F2020%2F58.

Бартків О. С. Інформальна освіта у процесі професійної підготовки майбутніх педагогів / О. С. Бартків, Є. А. Дурманенко, О. Л. Дурманенко // Інновац. педагогіка. – 2023. – Вип. 55, т. 1. – С. 100–104. – Доступно також: https://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2023/55/part_1/55-1_2023.pdf.

Матвійчук О. Актуальні питання і тенденції розвитку домашнього навчання в Україні в умовах цифровізації освіти / О. Матвійчук, Н. Петрошук // Науково-педагогічні студії. – 2023. – № 7. – С. 205–221. – Доступно також: <https://dnrb.gov.ua/ojs/npstudies/article/view/18/17>.

Адреса:

вул. Берлинського М., 9
Київ, 04060
Україна

<https://dnpb.gov.ua/ua/>

E-mail:

dnpb.naes@gmail.com (для офіційних звернень)

dovidka_dnpb@i.ua (для довідок)

fond.dnpb@ukr.net (послуги для віддаленого користувача)

Виставку підготувала Шолохова Н. Є. – провідний бібліотекар відділу зберігання фонду, обслуговування користувачів та соціокультурної діяльності; відповідальна – О. Б. Бондарчук завідувач відділу зберігання фонду, обслуговування користувачів та соціокультурної діяльності.

Використано матеріали з фонду ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та Інтернет-ресурси (дата звернення 25.08.2026).